

Info levitamine Internetis.

Kogu Internetis leiduva info võib laias laastus jagada kaheks:

- **Piiratud kasutuspiirkonnaga**; juurdepääs vaid teatud inimeste grupil näiteks parooli alusel.
- **Vabalt kättesaadav**; juurdepääs kõigile.

Peamised teenused Internetis on:

- **elektronpost**
 - POP
 - UUCP
 - IMAP
 - SMTP
- **WWW**
 - http
- **anonüümne failiedastus (FTP)**
- **uudistegrupid ehk Usenet**
- ***gopher***
- **telnet**
- **Irc** reaajas tekstiteadete vahetamine, vestlemine (*Internet Relay Chat*)

Igal teenusel on oma spetsiifika ning eripärad, millega tuleb arvestada.

Aadressid Internetis

Internetis on igal arvutil, kasutajal ja failil oma kindel aadress. Vastavalt 1983. aastal loodud domeeni nimede süsteemile DNS (*Domain Name System*) esituvad arvutite (serverite) aadressid tavaliselt järgmiselt: arvutinimi.organisatsiooninimi.riik, näiteks: lin2.tpu.ee

Kasutajate (inimeste) elektronposti (*e-mail*) puhul lisandub arvuti aadressi ette veel kasutajanimi, mida arvuti aadressist eraldab sümbol “@” (loetakse inglispäraselt: *at*) näiteks: rinde@lin2.tpu.ee (sama aadressi saab tänu usinatele süsteemiadministraatoritele, kes on TPÜ elektronposti korralikult käima pannud, kasutada ka lühemal kujul: rinde@tpu.ee).

Riikide tähised

Interneti territoriaalsuse ehk **domeeni** tähis on tavaliselt kahetäheline kuid Interneti sünnimaal USA-s kolmetäheline, näitamaks organisatsiooni või asutuse tüüpi (neid nimetatakse ka *Top-level Domains*):

- COM kommertsettevõtte,
- EDU haridusasutus,
- ORG mittetulunduslik organisatsioon,
- GOV valitsusasutus,
- MIL sõjandusasutus,
- NET Internetiga tegelev organisatsioon,
- INT rahvusvaheliste lepete ja andmebaaside organisatsioonid.

1997. a. otsustati luua 7 uut *Top-level Domain*-i, milledest osa või kõik peaksid kehtima hakkama juba aastal 2000:

- WEB WWW-ga seotud organisatsioonid,
- ARTS kultuuri ja meelelahutusega seotud organisatsioonid,
- SHOP organisatsioonid ja ärid, mis pakuvad kaupa müügiks,
- FIRM online firmad ja ärid,
- NOM isiklikud saidid,
- REC rekreatsiooni ja meelelahutusega tegelevad organisatsioonid,
- INFO infoteenuseid pakuvad organisatsioonid.

Järgnevas loetelus toome ära enamuse maade tähised:

AF	Afganistan	HR	Horvaatia	JP	Jaapan
AL	Albaania	CU	Kuuba	JO	Jordaania
DZ	Alžeeria	CY	Küpros	KZ	Kasahstan
AS	Ameerika Samoa	CZ	Tšehhi Vabariik	KE	Keenia
AD	Andorra	DK	Taani	KI	Kiribati*
AO	Angoola	DJ	Djibouti	KP	Korea Rahvavabariik
AI	Anguilla*	DM	Dominikaani	KR	Korea Vabariik
AQ	Antarktika	DO	Dominikaani Vabariik	KW	Kuveit
AG	Antigua ja Barbuda	TP	East Timor*	KG	Kirgiisi Vabariik
AR	Argentiina	EC	Ekuador	LA	Laos
AM	Armeenia	EG	Egiptus	LV	Läti
AW	Aruba	SV	El Salvador	LB	Liibanon
AU	Austraalia	GQ	Ekvatoriaal Guinea	LS	Lesotho*
AT	Austria	EE	Eesti Vabariik	LR	Libeeria
AZ	Azeirbaidžaan	ET	Etiopia	LY	Liibüa
BS	Bahama	FK	Falklandi saared	LI	Liechtenstein
BH	Bahreini	FO	Vaara saared (<i>Farao Islands</i>)	LT	Leedu
BD	Bangladesh	FJ	Fidži	LU	Luxembourg
BB	Barbados	FI	Soome	MO	Macao
BY	Valgevene	FR	Prantsusmaa	MK	Makedoonia
BE	Belgia	GF	Prantsuse Guiana	MG	Madagaskar
BZ	Belize*	PF	Prantsuse Polüneesia	MW	Malawi*
BJ	Benin*	TF	<i>French Southern Territories*</i>	MY	Malaisia
BM	Bermuda	GA	Gabon	MV	Maldives*
BT	Bhutan*	GM	Gambia	ML	Mali
BO	Boliivia	GE	Gruusia	MT	Malta
BA	Bosnia Hercegovina	DE	Saksamaa	MH	<i>Marshall Islands*</i>
BW	Botswana	GH	Gana	MQ	Martinique
BV	Bouvet saar (<i>Bouvet Island</i>)	GI	Gibraltar	MR	Mauritaania
BR	Brasiilia	GR	Kreeka	MU	Mauritius
IO	<i>British Indian Ocean Territory*</i>	GL	Gröönimaa	YT	Mayotte*
BN	Brunei Darussalam	GD	Grenada*	MX	Mehhiko
BG	Bulgaaria	GP	Guadeloupe*	FM	Mikroneesia
BF	Burkina Faso*	GU	Guam*	MD	Moldaavia
BI	Burundi	GT	Guatemala	MC	Monaco
KH	Kambodža	GN	Guinea	MN	Mongoolia
CM	Kamerun	GW	Guinea-Bissau	MS	Montserrat*
CA	Kanada	GY	Guajaana	MA	Maroko
CV	Cape Verde*	HT	Haiiti	MZ	Mosambiik
KY	Kaimani Saared	HM	<i>Heard and McDonald</i>	MM	Myanmar*
CF	Kesk-Aafrika Vabariik	HN	Honduras	NA	Namiibia
TD	Tšaad	HK	Hong Kong	NR	Nauru*
CL	Tšiili	HU	Ungari	NP	Nepaal
CN	Hiina	IS	Island	NL	Holland, Madalmaad
CX	Jõulusaared (<i>Christmas Island</i>)	IN	India	AN	Hollandi Antillid
CC	Cocos (Keeling) Islands*	ID	Indoneesia	NT	Neutraaltsoon (Saudi Araabia/Iraak)
CO	Kolumbia	IR	Iraan	NC	Uus-Kaledoonia
KM	Comoros	IQ	Iraak	NZ	Uus-Meremaa
CG	Kongo	IE	Iirimaa	NI	Nikaraagua
CK	Cook'i saared (<i>Cook Islands</i>)	IL	Iisrael	NE	Niger
CR	Costa Rica	IT	Itaalia	NG	Nigeeria
CI	Elevandiluurannik	JM	Jamaika		

Internet

NU	Niue*	SM	San Marino	TT	Trinidad ja Tobago
NF	Norfolki saared	ST	<i>Sao Tome and Principe*</i>	TN	Tuneesia
MP	Põhja-Mariaana saared	SA	Saudi Araabia	TR	Türgi
NO	Norra	SN	Senegal	TM	Turkmeenia
OM	Oman*	SC	Šeišellid	TC	<i>Turks and Caicos Islands*</i>
PK	Pakistan	SL	Sierra Leone	TV	Tuvalu*
PW	Palau*	SG	Singapur	UG	Uganda
PA	Panama	SK	Slovakkia	UA	Ukraina
PG	Paapua ja Uus-guinea	SI	Sloveenia	AE	Araabia Ühendemiraadid
PY	Paraguai	SB	Saalomoni saared	UK	Suurbritannia Ühendatud Kuningriik
PE	Peruu	SO	Somaalia	US	USA
PH	Filipiinid	ZA	Lõuna-Aafrika	UY	Uruguai
PN	Pitcairn*	ES	Hispaania	UZ	Usbekistan
PL	Poola	LK	Sri Lanka	VU	Vanuatu
PT	Portugal	SD	Sudaan	VA	Vatikan
PR	Puerto Rico	SR	Suriname*	VE	Venetsueela
QA	Katar	SJ	<i>Svalbard and Jan Mayen*</i>	VN	Vietnam
RE	Reunion	SZ	Swaziland*	VG	Neitsisaared (UK)
RO	Rumeenia	SE	Rootsi	VI	Neitsisaared (US)
RU	Venemaa	CH	Šveits	WF	<i>Wallis and Fatuna Islands*</i>
RW	Rwanda	SY	Süüria	EH	Lääne-Sahaara
SH	<i>Saint Helena*</i>	TW	Taiwan	YE	Jeemen
KN	<i>Saint Kitts and Nevis*</i>	TJ	Tadžikistan	YU	Jugoslaavia
LC	Saint Lucia*	TZ	Tansaania	ZR	Sair
PM	<i>Saint Pierre and Miquelon*</i>	TH	Taimaa	ZM	Sambia
VC	<i>Saint Vincent and the Grenadines*</i>	TG	Togo*	ZW	Simbabve
WS	Samoa	TK	Tokelau*		
		TO	Tonga*		

* autor ei tea riigi eestikeelset nimetust.

IP aadressid

Reaalselt ei toimu arvutite vaheline side sõnaliste aadressi abil. Tegelikult identifitseerib iga arvuti Internetis konkreetsel ajahetkel 32 bitine täisarvuline IP (*Internet Protocol*) aadress. Konkreetsel ajahetkel tähendab seda, et mõnede arvutite aadress muutub, näiteks saab arvuti, millele püsivat IP aadressi pole määratud, serveriga ühendust võttes serverilt esimese vaba aadressi, antud töösessiooni ajaks.

Kuna 32 bitilist arvu on tülikas meeles pidada või üles kirjutada, siis kasutatakse IP aadressi üles märkimisel kuju, kus see arv on esitatud nelja üksteisest punktiga eraldatud kümnendarvuna (näiteks TPÜ lin2.tpu.ee arvuti IP aadress on: 193.40.239.26).

Vajalikud teisendused sõnaliselt kujult arvulisele ja vastupidi sooritatakse nimeserverite (*nameserver*) abil, mille andmebaasides hoitakse sõnaliste- ja IP aadresside paare.